

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Martis vigesimâ-quintâ mensis Februarii, anno Domini M. DCC. LXVI.

M. NICOLAO LE ROY DE S. AIGNAN,
Equite, Doctore Medico, Præside.

An Vulneribus ex Catapultis globulos plumbeos relinquere aliquandò præstat?

I.

AD vitam unus tantùm patet ingressus, ad mortem innumeri; ut illam doloribus auspicamur, sic ab eâ ejicimur laborum vi: undiquè mala circumstrepunt; ubiquè bellum & insidiæ. Mundus in solius hominis utilitatem factus, videtur odio in ipsum plenus. Hiems scelerato frigore necat.

Ver infinito morborum numero de medio tollit: Æſtas immodicâ ſiccitate, vitæ principia depopulatur. Autumnus cum fructibus, ut par ſit menſura malorum, morbos creat atrociſſimos, qui mortales plerumque ex viventium numero expungunt: Aſt non ſatis eſt ut Natura per ſe ſit adeò malorum ferax, acuitur ferrum, temperantur venena, accenditur flamma, ut corporis & animæ dirimatur ſocietas. Hinc innumeræ armorum ſpecies, ſi ex ligno tantùm, ut fuſtes & clavæ Herculeæ, contundentes; ſi ex ferro ſimùl & ligno, enſes ſcilicèt, gladii, ſagittæ, tela, lanceolæ, non ſolùm carnes, ſed & venas, arterias, tendines, membranaſque ſecant læduntque; ſi ex ære, ferro & igne, ut ſclopeti, catapultæ, tormenta bellica, non ſolùm contundunt ac dividunt, ſed partes dilacerantur, earum ſubſtantia conſumitur, gangrænâ & ſphacelo pereunt, undè vulnera & plagæ omnis generis ſoboleſcunt, quibus ſolidorum ordo fluidorumque mixtio penitùs turbatur.

I I.

CORPUS humanum nihil aliud eſt quàm congeries indefinitorum canaliculorum, tubulorum, vaſculorum, fluida varii generis corpuſcula tranſmittentium; ſi aliquid grave ſuprà incidat ac idipſum collidat, continuitatem ſolvat citrà deperditionem manifeſtam ſubſtantiæ aut externam rupturam, in parte carneâ cruor colligatur ſub cute, venæ exiguæ rumpantur, eſt tantùm contuſio; ſi in eâdem parte fiat ſolutio continui ab inſtrumento ſecante aut pungente cum violentiâ, vulnus ſimplex audit; ſi à violentiâ quâdam extrinſecùs in os adveniat, fractura; ſi plaga ſit cutis, carnis, venarum, arteriarum, nervorum, vi ignis impreſſa, humidum radicale illicò exſiccatur, caro, venæ, arteriæ, nervi, contrahuntur, in eſcharram ſiccantur: tunc corpus fit impurum, pravis humoribus refertum, iis ad partem affectam confluentibus vulnus ſordeſcit, caro contuſa putreſcit, nativus calor deſtruitur & gliſcente ſerpenteque contagio partes vicinæ infeſtantur, nec-non facilè in gangrænam degenerant, niſi citò adhibeantur remedia.

I I I.

MAGNO vibratur impetu globulus plumbeus cutemque attingit? ſtatim partes ictæ, nervi, tendines, fibræ atque varii tubuli variè diſrumpuntur; tùm contuſione & attritu maximam con-

cipiunt inflammationem & putredinem, undè vulnus complicatum, quod fit ex ictûs vehementiâ multarumque partium, præsertìm nervearum divortio; hinc statìm fiunt stagnationes, coagulationes, fiunt nova concreta, variæ oriuntur excrescentiæ, quibus accedunt interdùm aëris ambientis intemperies, aut cœlum austrinum, corporis cacochymia, fragmenta ferrea, flocci, tomenta, vestimentorum frustula, pulveris pyrii portio quædam ignescens, & similia, quæ rapidè in corpus trusa dolores excitant, fluxiones movent, erethismum partibus solidis creant, undè impeditur earum coalitus.

I V.

PLUMBUM metallum est constans ex sulphure indigesto, sale aluminoso, ac mercurio naturam antimonialem æmulante; refrigerat, astringit, incrassat, vulnera carnibus implet, cicatricem obducit; vulneribus cancrosis & putredinosis convenit virtute suâ exsiccante, demulcet & discutit humores, dulcedine nativâ mitigat; globuli plumbei nec partibus solidis erethismum creant, nec fluidis acorem inducunt, partium divisarum unionem non impediunt, nec putredinem pariunt: imò sunt velutì sapo ad abstergendas sordes. Si globuli plumbei tutò eximi non possint, neque presso nervo dolorem moveant, nec in venam vel arteriam impingant, nec in sinum aliquem devolvi suo pondere sint parati, intùs latere sinas. Nùm vi naturæ eorum ejectionem relinquere nefas? si ad cutem regeruntur, si in vacuo ventris delitescunt, si inter musculos in membranâ adiposâ interdum nidulantur, nonnè fovere impunè globulum in sinu præstat quàm periculosè eximere.

V.

GLOBULI plumbei parti cuidam periculosè hærescunt, omni ratione dimoveantur è loco, pulsu, pressu, frictu, concussione, extractione facili; si horum nullâ ope ejici possint, nec impunè servari, extrahantur, quâ viâ? eâ quam contra aperturam vocant. Ergò, inquies, non servandi globuli. Imò servandus æger. Melius est cum periculo dubium tentare, quàm inconsultò expectare ineluctabile fatum. Vulnus angustum dilatetur, si non longè distent globuli à cute, parte oppositâ extrahe specillo, si ossibus hæreant, terebello, si in carne consistant, ad eos eximendos conveniunt forcipes cannulatæ, quæ formam exhibent rostri anserini, simùlque

corvini, si longiùs distent, tenues oblongæ in modum rostri gruini efficta, quæ sint rectæ vel incurvæ; si sint depressi, denticulatæ seu colubrinæ. At hæc fiant quomodo? Consilioque manuque. Intelligentiam quæris? Medici vexilla subsequere. Manum? actibus repetitis & exercitio acquiratur dexteritas. Objicient iterùm adagium commune, extranea eximenda ne noceant: at plumbum innocuum mille exemplis testatur experientia.

Ergò Vulneribus ex Catapultis globulos plumbeos relinquere aliquandò præstat.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Petrus - Abrahamus PAJON DE MONCETS, *Eques, Societatis Litterar a Catalaunensis Socius.*

M. Claudius-Thomas-Guillelmus GUILBERT DE PRÉVAL.

M. Jacobus GOURLEZ DE LA MOTTE.

M. Joannes - Baptista BASSEVILLE.

M. Simon - Antonius BRINGAUD.

M. Claudius - Josephus GENTIL, *Militarium Nosocomiorum ad Regis exercitum Medicus & rei Herbariæ Professor.*

M. Benjamin - Ludovicus LUCAS DE LAUREMBERT.

M. Leander PEAGET, *Antiquus Consiliarius, Medicus Regis ordinarius in ejus Castelleto.*

M. Ludovicus-Guillelmus LE MONNIER, *Consiliarius Medicus Regis ordinarius Primarius, Regiarum Parisiensis, Londinensis ac Berolinensis Academiarum Socius, & in Horto regio Botanices Professor ac Demonstrator.*

Proponebat Parisiis CAROLUS-NICOLAUS D'ESLON, Tullensis, Doctor Pontimussanus, Serenissimi Principis Comitis regnantis Limburgii Consiliarius Medicus, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1766. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1766.